

Zwalczanie fiołka polnego w zbożach. Czym i jak?

Autor: Adam Paradowski

Data: 4 stycznia 2018

Małe jest piękne, ale równocześnie bywa uporczywe. Tak można zdefiniować fiołki występujące w zbożach. Można dodać, że od przybytku głowa nie boli, ale nie w przypadku fiołków, które mają tendencje do masowego występowania. Dowiedz się, co robić, aby zwalczanie fiołka polnego w zbożach było skuteczne.

Na polach występują dwa gatunki: **fiołek polny** i **fiołek trójbarwny**. Dominuje polny. Rozróżnić je nie jest łatwo. Fiołek polny ma mniejsze kwiaty na krótszych szypułkach. Dominuje u niego barwa biała i żółta, a fioletowa występuje w bardzo małym nasileniu. Fiołek trójbarwny posiada intensywnie fioletowe płatki górne i w nieco słabszym tonie boczne i dolne. Nie zawsze jest trójbarwny! Przylistki fiołka polnego są znacznie mniejsze od trójbarwnego. W fazie siewki są praktycznie nie do rozróżnienia. Pocięszającą informacją jest fakt, że oba gatunki **wykazują prawie identyczną wrażliwość na stosowane herbicydy**. Brak umiejętności ich rozpoznania nie przeszkadza w ich zwalczaniu.

„Fiołek polny – roślina należąca do rodziny fiołkowatych. W Polsce jest rośliną pospolitą, kwitnącą od maja do jesieni. Fiołek polny to roślina lecznicza, która ma działanie moczopędne, odtruwające, stosuje się ją w chorobie wieńcowej oraz nadciśnieniu.” (Źródło: Agrofoto; użytkownik: pawelp24589).

Spis treści

- [Szkodliwość](#)
- [Odporne czy uodpornione](#)
- [Gatunki wrażliwe](#)
- [Zwalczanie fiołka polnego w zbożach](#)
- [Jesienne opryski na fiołka](#)
- [Zabiegi wiosenne](#)
- [Wielość rozwiązań](#)
- [Jeden z lepszych wariantów](#)

Szkodliwość

Fiołki są zaliczane do chwastów **niskiego piętra**. Stąd ich konkurencyjność jest największa, gdy ich wschody, pokrywają się w czasie ze wschodami zbóż. Drugą cechą konkurencyjności fiołków jest **tendencja do masowych wschodów**. Dwieście czy trzysta roślin na jednym metrze kwadratowym nie należy do wyjątków. Norma wysiewu ziaren zbóż jest uwarunkowana wieloma czynnikami agrotechnicznymi, ale można przyjąć, że w wielu przypadkach proporcja ziarna i nasion fiołków to jak 1:1. W takiej sytuacji współzawodniczenie między gatunkami może być istotne.

Fiołki nie należą do roślin ozimych, są jedynie **odporne na niskie temperatury i tym samym dobrze zimują**. Wiosną, w momencie ruszenia wegetacji wraz ze zbożami, w podobnych warunkach klimatycznych, kontynuują rozwój i skutecznie wzajemnie rywalizują. Jako mniej wymagające, niezwalczane, na ogół tą rywalizację wygrywają.

Odporne czy uodpornione

Ostatnio nasila się zjawisko uodparniania chwastów. W sytuacji wykonania zabiegu i nie zniszczenia [fiołków](#) zachodzi podejrzenie uodpornienia się danej populacji. Jednak **fiołki należą do chwastów dość odpornych na działanie herbicydów**. Stąd brak efektu chwastobójczego może być efektem zarówno uodpornienia jak i doboru mniej skutecznych środków. Jak wynika z badań i obserwacji fiołki nie należą do gatunków łatwo się uodparniających. Stąd wniosek, że w większej liczbie przypadków zawodzi skuteczność herbicydów.

Fiołek polny już od jesieni zagraża, wtedy właśnie silnie kiełkuje.

Gatunki wrażliwe

Z drugiej strony analiza zarejestrowanych herbicydów wykazuje, że mniej więcej ich połowa posiada w etykiecie informację, że są **gatunkiem wrażliwym**. Pomijając preparaty nieselektywne pozostaje ich około 400! Ograniczając liczbę środków do zalecanych w zbożach pozostaje już tylko 120. Jeżeli uwzględnimy liczbę substancji czynnych to doliczymy się nie więcej niż **10 skutecznie działających związków**. Należy tu także podkreślić, że jako gatunki wrażliwe, w etykietach wymienia się te, które po zabiegu giną w granicach 85 do 100%. Podczas dużego nasilenia, np. 300 fiołków/m² przy skuteczności 85%, pozostaje około 45 roślin co według niektórych źródeł, świadczy o przekroczeniu progu szkodliwości. Jeżeli uwzględni się także fakt, że część herbicydów jest zalecana w pewnym zakresie dawek „od... do...”, a zastosowana będzie niższa, to efekt chwastobójczy może być jeszcze mniej zadawalający.

Stąd należy wnioskować, że zwalczanie fiołka polnego w zbożach wykazuje się **niezadowalającą skutecznością** ze względu na **brak zastosowania odpowiednich preparatów w optymalnych warunkach uwzględniających termin i wysokość dawki**. Oczywiście nie można wykluczyć uodpornienia się określonej populacji czyli zauważenia, że dotąd niszczący fiołki preparat przestał je zwalczać. O takich zdarzeniach powinno się informować najbliższe jednostki badawcze lub ODR-y.

Zwalczanie fiołka polnego w zbożach

W przypadku zbóż ozimych, przede wszystkim do walki z fiołkami powinno się **przystąpić koniecznie jesienią**. Zwracając uwagę na to, że jest to gatunek zimujący należy go eliminować jak najszybciej, zapobiegając jego konkurencyjnemu działaniu wykonując zabiegi doglebowe lub wczesne powschodowe.

Jesienne opryski na fiołka

Należy zwracać uwagę na herbicydy, których oba składniki są substancjami zwalczającymi ten gatunek

Najlepsze efekty można uzyskać stosując doglebowo fluorochloridon (Racer 250 EC). Inne środki są zalecane doglebowo lub nalistnie. Należą do nich **oparte na pendimetalinie** (np. Pencot 330 EC, Sharpen 400 SC). Należy zwrócić uwagę, że nie wszystkie preparaty zawierające pendimetalinę są zarejestrowane do odchwaszczania zbóż. Kolejna i bardzo skuteczna substancja czynna to **diflufenikan** (DFF). Znajduje się w blisko 40. herbicydach, z czego najbardziej popularnym jest [Legato 500 SC](#). W podobnym terminie już od szpilkiowania zbóż można stosować beflubutamid (BeFlex 500 SC).

Zabiegi wiosenne

Również dobrym rozwiązaniem jest stosowanie mieszanek, w których jedna substancja dobrze zwalcza fiołka, a na drugą jest średnio wrażliwy

Zwalczanie fiołka polnego w zabiegach wiosennych można prowadzić stosując popularny tribenuron metylu, **składnik ponad 30. preparatów**, najbardziej znany jako Granstar 75 WG, jest głównie zalecany do zabiegów wiosennych. Ostatnio pojawiły się nowe rejestracje dopuszczające go także do zabiegów jesiennych (Ranga 75 WG i Tribe 75 WG). To rozsądna rejestracja ponieważ tribenuron można aplikować w stosunkowo niskiej temperaturze (nawet od 2°C). Ponadto skutecznie zwalcza młode chwasty, stąd termin jesienny jest jak najbardziej logiczny. Stosowany wiosną głównie zwalcza fiołki, właśnie wschodzące w tym terminie. Egzemplarze zimujące, zwłaszcza te silnie ukorzenione, może tylko zahamować w rozwoju.

Wielość rozwiązań

Jeżeli z jakiegokolwiek powodu nie wykonano zabiegu jesiennego, istnieje kilka możliwości zwalczania tego gatunku podczas wiosny. Można zastosować wspomniany tribenuron metylu i ewentualnie kilka form diflufenikanu, który jako herbicyd doglebowy skutecznie zwalcza tylko młode chwasty. Jednym z rozwiązań jest zastosowanie bifenoksu (Fox 480 EC). Jest środkiem parzącym i działającym szybko, zdecydowanie lepiej niszczy młode fiołki w fazie siewek. Dobre efekty także można uzyskać wykonując opryski piroksysulam (Mover, Nomad).

Aktualnie najbardziej skutecznym rozwiązaniem jest stosowanie aminopyralidu. To bardzo skuteczna substancja czynna, ale zalecana wyłącznie jako komponent mieszanek fabrycznych (np. Dragon 450 WG, [Lancet Plus 125 WG](#), Mustang 306 SE).

Jeden z lepszych wariantów

Zwalczanie fiołka polnego w zbożach może być skuteczniejsze dzięki dobraniu odpowiedniego środka – przy uwzględnieniu wszystkich czynników, chociażby fazy kwitnienia (Źródło: Agrofoto; użytkownik: kusaska).

Nawiązując do tematu mieszanek herbicydowych warto zwrócić uwagę, że to również jeden z lepszych wariantów zwalczania fiołka. Należy zwracać uwagę na herbicydy, których oba składniki są substancjami zwalczającymi ten gatunek. Również dobrym rozwiązaniem jest stosowanie mieszanek, w których jedna substancja dobrze zwalcza fiołka, a na drugą jest średnio wrażliwy. Warto wykorzystać to wspierające działanie. Również jeżeli pozwalają na to terminy stosowania, poparte wiarygodną informacją o możliwości mieszania dwóch herbicydów, **można wykonać i zastosować mieszaniny zbiornikowe**. Wiele kombinacji jest zalecanych **łącznie z adiuwantami**. Część obowiązkowo, część nie. Zwłaszcza, gdy należy zwalczać fiołki dodatek adiuwanta jest wskazany. W zbożach jarych można wykorzystać część herbicydów zarejestrowanych w ozimych. Zasadą jest również szybkie wyeliminowanie konkurencji.

Czy artykuł był przydatny?

Kliknij na gwiazdkę, by zagłosować

-
-
-
-
-

Submit Rating

Ocena / 5. Liczba głosów

```
{ "@context": "http://schema.org", "@type": "none", "aggregateRating": { "@type": "AggregateRating",  
"bestRating": "5", "ratingCount": "4", "ratingValue": "4" }, "image": "https://www.agrofakt.pl/wp-  
content/uploads/2017/12/fiolek-polny.png", "name": "Zwalczanie fiołka polnego w zbożach. Czym i  
jak?", "description": "Zwalczanie fiołka polnego w zbożach. Czym i jak?" }
```